

معرفی تست فرایبورگ به عنوان یک روش سایکوفیزیک جدید و قابل دسترس جهت ارزیابی حساسیت کاتراست

Introducing "Freiburg Test" as a New and Accessible Psychophysical Method to Evaluate Contrast Sensitivity

Zahra Ghorbani,
Ali Mirzajani,
Ebrahim Jafarzadehpur

زهرا قربانی^۱، دکتر علی میرزاجانی^۲، دکتر ابراهیم جعفرزاده پور^۳

^۱ کارشناس ارشد اپتومتری، گروه اپتومتری، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
^۲ دانشیار گروه اپتومتری و مرکز تحقیقات دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران
^۳ دانشیار گروه اپتومتری دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران

Ali Mirzajani, PhD
E-mail: mirzajani.a@iums.ac.ir

نویسنده مسئول:
دکتر علی میرزاجانی

ABSTRACT

Contrast threshold is the minimum amount of contrast required to detect a target in the field and its inverse is called contrast sensitivity. Contrast sensitivity is a complementary test of visual acuity in assessment of visual performance and applied as a potentially useful tool in the early detection of the diseases of visual system. Nowadays, there are several methods for measuring the contrast sensitivity that among them psychophysical tests are the most common. These tests measure contrast sensitivity using a specific and often limited number of spatial frequencies, a constant distance and with a specific optotype, while there is not these limitations in Freiburg test. In Freiburg test, there are various optotypes and in further directions with a variety of different levels of spatial frequency so that running the test is possible in different distances of far, near and intermediate distances. Of the most important characteristics that distinguish Freiburg contrast sensitivity test from other tests are its high sensitivity, reliability and repeatability as well as other qualities such as being standard, new, accessible and affordable. The measurements performed by Freiburg test include several important parameters such as visual acuity and contrast sensitivity.

Keywords: Contrast Sensitivity; Freiburg Test; Visual Acuity; Vision Tests

چکیده

آستانه کاتراست حداقل مقدار کاتراستی است که جهت تشخیص یک تارگت در زمینه لازم است و حساسیت کاتراست، معکوس آن می باشد. حساسیت کاتراست مکمل حدت بینایی در ارزیابی و بررسی عملکردهای بینایی بوده و به عنوان یک ابزار بالقوه مفید در تشخیص زودهنگام بیماریهای سیستم بینایی بکار می رود. امروزه روشهای بسیاری برای اندازه گیری حساسیت کاتراست وجود دارد که تست های سایکوفیزیک معمولترین روش سابجکتیو اندازه گیری آن می باشند. این تستها، اندازه گیری حساسیت کاتراست را در تعداد خاص و بعضاً محدود از فرکانس فضایی، یک فاصله ثابت و با یک اپتوتایپ واحد مختص خود، انجام می دهند، در حالیکه در تست فرایبورگ که روش جدیدتر است، این محدوده گسترده تر بوده به طوری که اپتوتایپ های مختلف و در تعداد بیشتری از جهات با تنوع در سطوح مختلف فرکانس فضایی، وجود دارند و اجرای تست را در فواصل مختلف دور، نزدیک و نیز بینابینی میسر می سازد. از مهمترین خصوصیات که تست فرایبورگ را از سایر تستهای حساسیت کاتراست متمایز می سازد، حساسیت، اعتبار و تکرارپذیری بالای این تست، و همچنین استاندارد، جدید، در دسترس و مقرون به صرفه بودن آن است که امکان اندازه گیری چند پارامتر از جمله حدت بینایی و حساسیت کاتراست را فراهم می سازد.

کلیدواژه ها: حساسیت کاتراست؛ تست فرایبورگ؛ حدت بینایی؛ آزمون بینایی

مقدمه

بسیاری از مطالعات اذعان دارند که در انواع خاصی از نوروپاتولوژیهای چشمی (مانند التهاب عصب بینایی، آب سیاه (Glaucoma)، دیابت، پارکینسون، مالتیپل اسکلروز (MS) و تنبلی چشم (Amblyopia) علی‌رغم وجود نقایصی در سیستم بینایی ممکن است حدت بینایی کاملاً طبیعی باشد. در این خصوص شایان ذکر است که نقایص حساسیت کانتراست (Contrast sensitivity) حتی وقتی که حدت بینایی یا آزمایش میدان بینایی (Perimetry) طبیعی است، ظاهر و آشکار می‌شوند؛^۱ لذا در این گونه موارد تستهای حساسیت کانتراست می‌توانند کاربرد کلینیکی داشته باشند.^{۲-۵} مفهوم آستانه کانتراست در این تستها، حداقل مقدار کانتراستی است که جهت تشخیص یک تارگت لازم است و حساسیت کانتراست، معکوس آن است.^۶ حساسیت کانتراست مکمل حدت بینایی در ارزیابی و بررسی تواناییهای بینایی مؤثر بوده و به عنوان یک ابزار بالقوه مفید در تشخیص زود هنگام بیماریهای سیستم بینایی به کار می‌رود.^{۶-۸} اندازه‌گیری حساسیت کانتراست اغلب اولین نشانه‌ها از آسیب سیستم بینایی را نشان می‌دهد؛ حتی قبل از آنکه تغییری در ظاهر ته چشم (Fundus) بوجود آید.^۲ گفته شده که پیشرفت تخریبی ساختار شبکه (Retina) می‌تواند قبل از تغییرات قابل مشاهده در معاینات ته چشم (Ophthalmoscopy)، در جریان خون، پیگمانتاسیون و ظاهر سر عصب اپتیک، اتفاق بیفتد.^{۳،۹}

در بررسی موارد دیگری که مثلاً یک فرد نزدیک‌بین، با وجود حدت بینایی ۲۰/۲۰ از دید ضعیف شکایت دارد؛ بحث حساسیت کانتراست مطرح است،^۲ و یا در بیماری مانند دیابت، تست حساسیت کانتراست ارتباط بیشتری با درجات رتینوپاتی نسبت به سایر تستهای سایکوفیزیک عملکرد بینایی مثل ریکآوری ماکولا و دید رنگ دارد و در آن، حساسیت کانتراست احتمالاً بیشتر کاهش می‌یابد؛ هر چند که حدت بینایی طبیعی باشد.^۱

علاوه بر این، بر اساس تجارب کلینیکی این نتیجه حاصل شده است که ارزیابی حدت بینایی به عنوان تنها پارامتر برای توصیف کیفیت دید پس از روشهای جراحی انکساری و آب مروارید (cataract)، کافی نیست و در این مورد تست حساسیت کانتراست یا حدت بینایی با کانتراست پایین، نقش مهمتری در تعیین کیفیت دید بازی می‌کند.^{۱۰} همچنین جهت برنامه‌های توانبخشی بالقوه برای دژنراسیون ماکولا و آمبلیوپی و نیز پیگیری روند پیشرفت یا درمان بیماریها، تست حساسیت کانتراست اهمیت دارد.^{۱۱}

اکثر اپتومتریستها و چشم‌پزشکان برای آنکه وجود نقصهای احتمالی در حساسیت کانتراست سیستم بینایی را که می‌تواند مستقیماً بر روی عملکرد هر شخص در زندگی و رفتارهایی از قبیل خواندن، رانندگی و حتی خوردن تأثیر بگذارد؛ بررسی کنند؛ از روشهای گوناگونی بهره می‌گیرند. بعضی از فاکتورها نظیر زمان، هزینه، اعتبار، میزان در دسترس بودن و آموزش برای اجرای تست، می‌توانند بر انتخاب تستهای مورد استفاده یک اپتومتریست یا چشم‌پزشک برای بررسی حساسیت کانتراست تأثیر بگذارند.^{۱۲} امروزه روشهای بسیاری برای اندازه‌گیری حساسیت کانتراست وجود دارد که تست های سایکوفیزیک معمولترین روش ساجکتیو اندازه‌گیری این حساسیت می‌باشند. هدف کلی این روشها، اندازه‌گیری

آستانه است.^{۱۳} اصطلاح آستانه به شرایط محرکی که منجر به تغییر از وضعیت (بدون تحریک) به (تحریک) است؛ اطلاق می‌شود.^{۱۴} هدف از این پژوهش بررسی روش های سایکوفیزیک موجود و معرفی روش جدید فرایبورگ (Freiburg) همراه با بیان مزیت‌های این روش در مقایسه با روش‌های سنتی می‌باشد.

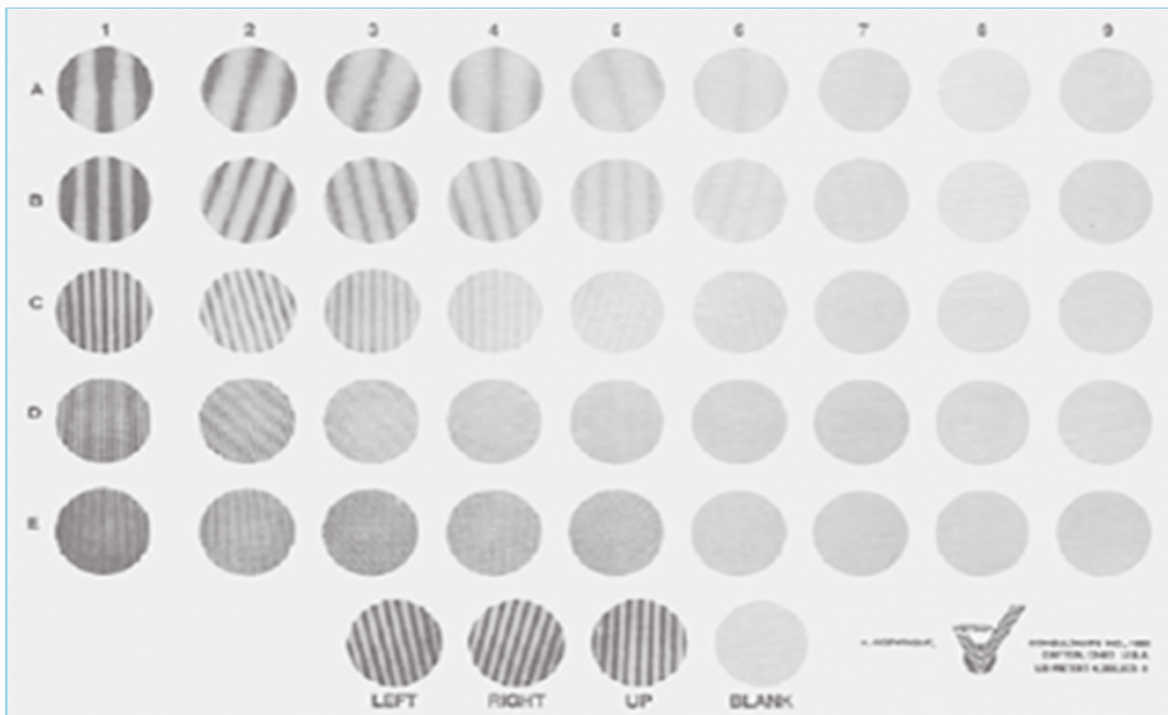
روش‌ها

در حال حاضر یکی از تستهایی که جهت ارزیابی حساسیت کانتراست استفاده گسترده ای دارد؛ چارت پلی‌رابسون می‌باشد.^{۱۴} همانطور که در تصویر ۱ نشان داده شده است؛ این تست شامل ۸ ردیف از ۶ حرف بزرگ اسلون (Sloan Letters) بوده که در گروههای سه‌تایی قرار دارند (در هر ردیف دو گروه). در هر گروه، کانتراست تقریباً ۰/۱۵ واحد لگاریتمی کاهش می‌یابد و محدوده کانتراست از ۱۰۰٪ (سه‌تایی چپ بالا) تا ۰/۹ (سه‌تایی راست پایین) است. مشاهده‌گر باید هر حرف را بخواند تا زمانی که دو تا از سه حرف را در یک گروه سه‌تایی از دست بدهد. سطح کانتراست به عنوان آخرین سه‌تایی که در آن حداقل دو حرف از سه حرف به درستی تشخیص داده شود؛ تعریف می‌شود.^{۱۲}

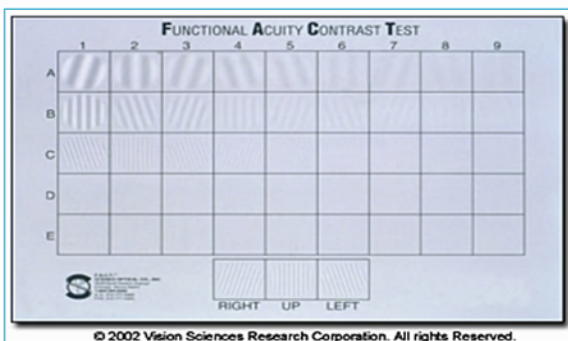

تصویر ۱. چارت پلی‌رابسون

تست دیگر، تابلوی ویستچ VCTS ۵۰۰، شامل ۵ ردیف و ۹ ستون از قطعات دایره‌ای شکل به صورت نوارهای تاریک و روشن حلقوی است. همانطور که در تصویر ۲ نشان داده شده است، هر ردیف یک فرکانس فضایی واحد دارد. فرکانسهای موجود در این تست ۱/۵،

تصویر ۲. تابلوی ویستج VCTS 500

تصویر ۳. تست فانکشنال حدت و کانتراست

۳/۰، ۶/۰، ۱۲/۰ و ۱۸ سیکل در درجه هستند و کانتراست با استپ ۰/۱۲ واحد لگاریتمی از چپ به راست، در هر ردیف کاهش می‌یابد. هر یک از نوارهای تاریک و روشن، با جهت عمودی، شیب ۱۵ درجه مایل به چپ یا راست قرار دارد. مشاهده‌گر باید جهت هر یک از نوارهای تاریک و روشن را شفاهی و یا با اشاره دست، مشخص نماید. سطح کانتراست به عنوان آخرین نوار تاریک و روشنی که در یک ردیف تشخیص داده می‌شود، تعریف می‌شود. اگر دو پاسخ صحیح متوالی به دنبال یک پاسخ اشتباه باشد؛ آستانه دومین پاسخ غلط، مد نظر خواهد بود.^{۱۲} از سایر تستهای اندازه‌گیری حساسیت کانتراست، تست فانکشنال حدت و کانتراست است. در این تست میزان کانتراستی را که یک فرد می‌تواند جهت نوارهای تاریک و روشن نشان داده شده در فرکانسهای فضایی مختلف شناسایی کند، ارزیابی می‌شود. این تست شباهت بسیاری به تابلوی ویستج که قبلاً توضیح داده شد دارد. تصویر ۳ که این تست را نشان می‌دهد شامل تارگتهای دایره‌ای شکل است که در یک ماتریکس ۵ × ۹ قرار دارند و در هر ردیف کانتراست از چپ به راست کاهش می‌یابد. این تست در ۵ فرکانس فضایی ۱/۵، ۳، ۶، ۱۲ و ۱۸، حساسیت کانتراست را اندازه می‌گیرد. از بالا به سمت پایین چارت، فرکانس فضایی افزایش می‌یابد. این تست بر خلاف تست فرایبورگ که در همه فواصل قابل اجراست؛ تنها می‌تواند در فاصله نزدیک (۱۶ اینچ) و دور (۱۰ فوت) انجام گیرد.^{۱۴،۱۵} در این تست، به منظور تعیین حدت بینایی، اپتوتایپهای لندولت سی (Landolt C) یا تامبلینگ ای (Tumbling E) (که البته بستگی به انتخاب هر یک، توسط مجری در قسمت تنظیمات برنامه دارد

(تصویر ۵)) با جهات تصادفی شکاف (gap) و اندازه‌های مختلف، در صفحه نمایشگر به نمایش در می‌آید و از مشاهده‌گر خواسته می‌شود که جهت نماد (سیمبل)ها را بیان کند.^{۱۲،۱۷،۱۸،۲۰-۲۲} اپتوتایپهای لندولت سی در تصویر ۶ و اپتوتایپهای تامبلینگ ای در تصویر ۷ نشان داده شده است. تست فرایبورگ در قسمت اندازه‌گیری حساسیت کانتراست، آستانه کانتراست را تخمین می‌زند. در این قسمت، تارگتها یا نمادها، بسته به انتخاب مجری، به صورت لندولت سی و یا نوارهای تاریک و روشن هستند. اگر مجری نوارهای تاریک

هر آزمایش یا هر نمایش سیمبل (trial) به وسیله تغییر سطح لومینانس سیمبلها، تنظیم می‌شود. وقتی که فرد پاسخ صحیح می‌دهد کانتراست در نمایش سیمبل بعدی، به وسیله افزایش لومینانس سیمبل، کاهش می‌یابد و وقتی که مشاهده‌گر پاسخ اشتباه دهد کانتراست از طریق کاهش لومینانس سیمبل در نمایش بعدی، افزایش می‌یابد.

در نهایت این تست با نمایش هر ۳۰ تارگت، آستانه کانتراست مایکلسون را بر حسب درصد بیان می‌کند.^{۱۹} فرمول زیر، عکس نسبت کانتراست مایکلسون را نشان می‌دهد؛ جمع روشنایی تارگت و زمینه (background and target luminance) تقسیم بر تفاوت آنها.^{۱۹}

$$(L_{max} + L_{min}) / (L_{max} - L_{min})$$

مفهوم تغییرات کانتراست و نیز فرکانس فضایی در تصاویر ۸ و ۹ به خوبی به نمایش درآمده است. شکل ۸، کاهش یا افزایش کانتراست را در یک فرکانس فضایی واحد و تصویر ۹، نوارهای تاریک و روشن را با دو مقدار متفاوت از فرکانسهای فضایی کم و زیاد، نشان می‌دهد. این نکته را هم باید عنوان نمود که در این تست، برای اندازه‌گیری آستانه کانتراست، سطح روشنایی محیط در حد روشنایی اندک (low ambient) مورد نیاز است و امکان اندازه‌گیری به صورت تک‌چشمی و یا دوچشمی (monocular, binocular) میسر می‌باشد.

و روشن را به عنوان سیمبل تست برگزیند باید مقدار فرکانس فضایی آن را هم تعیین کند. در حین انجام تست، دیامتر تارگت ثابت نگه داشته می‌شود یا فرکانس فضایی تغییر نمی‌کند، اما کانتراست آن در

تصویر ۴. سیستم رایانه‌ای استفاده‌شده برای تست فرایبورگ

FrACT - Settings

of choices (for acuity & contrast): **8**

of trials, given 2, 4 or 8 choices: **42** | **30** | **24**

'easy trials': **every 6th** | test on '5': **Grating**

display timeout: **30** s | response timeout: **30** s

position x & y: **0** | **0** | grating - dia: **5** cpd | **2**

optotype contrast: **100** % | fore- & background: **dark on light**

arcmin contrast-C diam.: **50** | **normal display**

full screen | 2x '5' aborts

crowding inducers: **none**

to clipboard: **nothing**

visual feedback: **none**

auditory feedback: **with info**

auditory feedback when done

mask on response: **none**

threshold definition: **DIN/ISO corrected**

max displayed acuity: **2.0**

allow uncertified Sloan letters

allow uncertified contrast screening

allow experimental Face acuity

acuity formatting:

decimal | Snellen fraction (m)

logMAR | Snellen fraction (m)

Snellen denominator always 20 ft

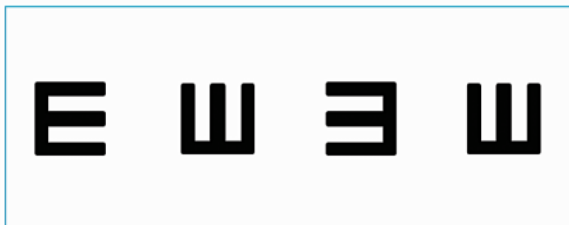
decimal-point character: **dot**

700 px

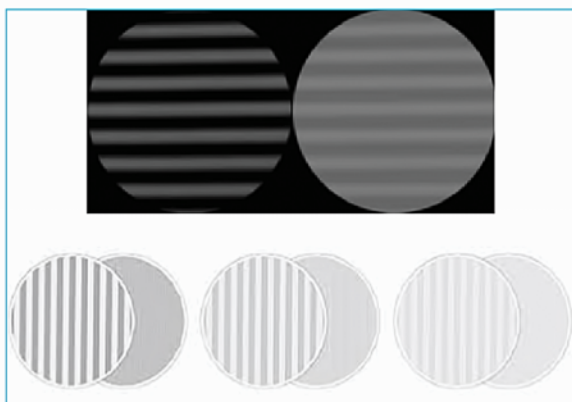
169 mm length of the blue ruler | **399** cm observer distance | [1 pixel = 0.21 arcmin, max. VAdecimal = 4.81]

Calibration check
Luminance linearisat
Transmit Results
Help
Defaults
Ok

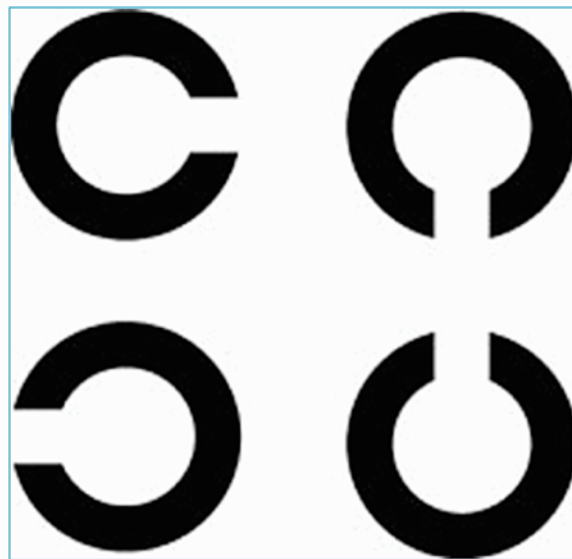
تصویر ۵. صفحه تنظیمات در تست فرایبورگ

تصویر ۷. تامبلینگ ای

تصویر ۸. تغییرات کانتراست در فرکانس فضایی ثابت

تصویر ۶. لندولت سی

از توضیحاتی که در مورد رایجترین تستهای اندازه‌گیری حساسیت کانتراست بیان شد مشخص می‌شود که این تستها اندازه‌گیری حساسیت کانتراست را در تعدادی خاص و بعضاً محدود از فرکانس فضایی، یک فاصله ثابت و با یک اپتوتایپ واحد مختص خود، انجام می‌دهند، در حالیکه در تست فرایبورگ این محدوده گسترده‌تر بوده و شامل فرکانسهای فضایی ۱، ۳، ۵، ۷، ۹، ۱۱، ۱۳، ۱۵ سیکل در درجه است. در این تست، امکان انتخاب اپتوتایپهای مختلف وجود دارد و اپتوتایپها در جهات مختلف و تعداد بیشتری از جهات، برخلاف بسیاری از تستها، نمایش داده می‌شوند؛ که این خود دقت اندازه‌گیری را بالا می‌برد. به علاوه، قابلیت اجرای فرایبورگ در فواصل مختلف دور یا نزدیک و نیز بینابینی فراهم بوده و می‌توان فرصت پاسخ فرد را با توجه به نوع مشکل و شرایط هر فرد (اینکه فرد سالم یا بیمار باشد و حتی در بیماران مختلف) تغییر داد و تنظیم کرد و همچنین فیدبک‌های بینایی و شنوایی را فعال یا غیرفعال نمود. علاوه بر ویژگی مهم انعطاف‌پذیری که از این تست دیده می‌شود باید عنوان کرد که در پایان هر تست، نتیجه تست به سرعت محاسبه شده و به نمایش درمی‌آید.

بحث و نتیجه‌گیری

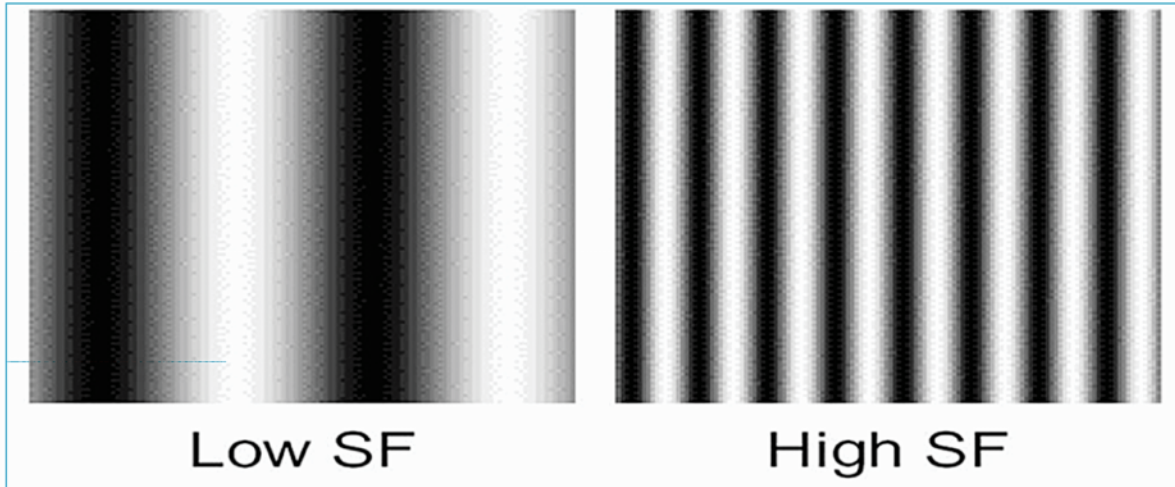
تست کانتراست و حدت بینایی فرایبورگ، یک تست کنترل‌شده‌ی رایانه‌ای جدید است که در مطالعات متعددی مورد استفاده قرار گرفته و از حساسیت، اعتبار و تکرارپذیری بالایی برخوردار است.^{۷،۲۲} از دیگر مزایای مهم این تست می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. قابلیت دانلود رایگان از اینترنت:
(www.uki.uni-freiburg.de/aug/bach/fat/download.html)
۲. امکان نصب بر روی یک رایانه شخصی، به طوری که به‌غیر از رایانه، یک صفحه کلید و نمایشگر مناسب، به هیچ تجهیزات افزودنی

نیاز ندارد و با توجه به اندازه نمایشگر و قدرت تفکیک (Resolution) فضایی آن امکان تنظیم شدن دارد.^{۱۷،۱۸،۲۰}

۳. در قسمت تنظیمات برنامه، امکان تنظیم و یا فعال کردن پارامترهای مختلفی از جمله اندازه محرک، پهناى صفحه (بخشی از صفحه که به صورت گرافیکی می‌تواند دستکاری شود)، فاصله مشاهده‌گر برحسب سانتی‌متر، تعداد آزمایش، فیدبک بینایی و شنوایی، زمان پاسخ برای مشاهده‌گر و ... وجود دارد. وقتی که تنظیمات لازم توسط کاربر صورت گرفت امکان حداقل آموزش برای مجری تست و نتایج سریع فراهم خواهد بود.^{۱۲}

با توجه به قابلیت‌هایی که برای این تست برشمرده شد، این تست می‌تواند با حداقل هزینه در کلینیکها یا مجموعه‌های تحقیقاتی تنها با کمک یک رایانه شخصی به اجرا درآید.^{۱۲} در خاتمه، از آنجایی که تست کانتراست و حدت بینایی فرایبورگ، ویژگیهای مهمی از قبیل استاندارد، جدید، در دسترس و مقرون به صرفه بودن و امکان اندازه‌گیری چند پارامتر از جمله حدت بینایی، حساسیت کانتراست و ... را دارد؛ می‌تواند جهت بررسی یک پارامتر مهم و مؤثر در عملکرد سیستم بینایی یعنی حساسیت کانتراست، در افراد و محیطهای مختلف از جمله کلینیک‌های اپتومتری و چشم پزشکی و یا مراکز تحقیقاتی، نسبت به دیگر تستها در اولویت قرار گیرد و مشکلات عمده‌ای از جمله هزینه بالا، عدم دسترسی و اجرای آسان و کندی ارزیابی‌های سایر روش‌ها را مرتفع سازد.

تصویر ۹. نمایش دو سری از نوارهای تاریک و روشن با فرکانس‌های فضایی کم و زیاد

لطفاً به این مقاله از ۱ تا ۲۰ امتیاز دهید.

کد این مقاله: ۶۴۰۸

شماره پیامک مجله: ۳۰۰۰۷۸۳۸

نحوه امتیازدهی: امتیاز - شماره مقاله

نمونه صحیح امتیازدهی (چنانچه امتیاز شما ۲۰ باشد): ۶۴۰۸-۲۰

References:

1. Lesmes LA, Lu ZL, Baek J, Albright TD. Bayesian adaptive estimation of the contrast sensitivity function: the quick CSF method. *J Vis.* 2010;10:17.1-21.
2. Howe JW, Mitchell KW. The objective assessment of contrast sensitivity function by electrophysiological means. *Br J Ophthalmol.* 1984;68:626-38.
3. Liou SW, Chiu CJ. Myopia and contrast sensitivity function. *Curr Eye Res.* 2001;22:81-4.
4. Bulens C, Meerwaldt JD, van der Wildt GJ, Keemink CJ. Spatial contrast sensitivity in clinical neurology. *Clin Neurol Neurosurg.* 1988;90:29-34.
5. Jafarzadehpour E, Mirzajani A, Hatami M, Musavian R, Abbasi E. Comparison of Blue-Yellow Opponent Color Contrast Sensitivity Function between Female Badminton Players and Non-athletes. *Asian J Sports Med.* 2013;4:107-13.
6. Aparicio JA, Arranz I, Matesanz BM, Vizmanos JG, Padierna L, González VR, et al. Quantitative and functional influence of surround luminance on the letter contrast sensitivity function. *Ophthalmic Physiol Opt.* 2010;30:188-99.
7. Qazanfari A, Jafarzadehpour E, Deilami NK, Karami H, Mirzajani A. Evaluation of Contrast Sensitivity in Thalassemic Patients. *J Mazandaran Univ Med Sci.* 2013;23:44-50. (In Persian)
8. Mirzajani A, Soroush S, Jafarzadehpour E, Boush S, Softansanjari A. Comparative Study Between Visual Functions of Affected and Unaffected Eyes in Acute Unilateral Optic Neuritis. *Modern Rehab J.* 2013; 7(2):54-60. (In Persian)
9. Gartaganis SP, Psyrojanis AJ, Koliopoulos JX, Mela EK. Contrast sensitivity function in patients with impaired oral glucose tolerance. *Optom Vis Sci.* 2001;78:157-61.
10. Bühren J, Terzi E, Bach M, Wesemann W, Kohnen T. Measuring contrast sensitivity under different lighting conditions: comparison of three tests. *Optom Vis Sci.* 2006;83:290-8.
11. Woodhouse JM. Practical applications of the contrast sensitivity function. *Ophthalmic Physiol Opt.* 1983;3:311-4.
12. Neargarder SA, Stone ER, Cronin-Golomb A, Oross S 3rd. The impact of acuity on performance of four clinical measures of contrast sensitivity in Alzheimer's disease. *J Gerontol B Psychol Sci Soc Sci.* 2003;58:P54-62.
13. Heckenlively, J. and G. Arden, Principles and Practice of Clinical Electrophysiology of Vision. 2006.
14. Haymes SA, Roberts KF, Cruess AF, Nicoleta MT, LeBlanc RP, Ramsey MS, et al. The letter contrast sensitivity test: clinical evaluation of a new design. *Invest Ophthalmol Vis Sci.* 2006;47:2739-45.
15. Seichepine DR, Neargarder S, Miller IN, Riedel TM, Gilmore GC, Cronin-Golomb A. Relation of Parkinson's disease subtypes to visual activities of daily living. *J Int Neuropsychol Soc.* 2011;17:841-52.
16. Shoemaker RC, House D, Ryan JC. Defining the neurotoxin derived illness chronic ciguatera using markers of chronic systemic inflammatory disturbances: a case/control study. *Neurotoxicol Teratol.* 2010;32:633-9.
17. Lange C, Feltgen N, Junker B, Schulze-Bonsel K, Bach M. Resolving the clinical acuity categories "hand motion" and "counting fingers" using the Freiburg Visual Acuity Test (FrACT). *Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol.* 2009;247:137-42.
18. Schulze-Bonsel K, Feltgen N, Burau H, Hansen L, Bach M. Visual acuities "hand motion" and "counting fingers" can be quantified with the freiburg visual acuity test. *Invest Ophthalmol Vis Sci.* 2006;47:1236-40.
19. Dennis RJ, Beer JM, Baldwin JB, Ivan DJ, Lorusso FJ, Thompson WT. Using the Freiburg Acuity and Contrast Test to measure visual performance in USAF personnel after PRK. *Optom Vis Sci.* 2004;81:516-24.
20. Loumann Knudsen L. Visual acuity testing in diabetic subjects: the decimal progression chart versus the Freiburg visual acuity test. *Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol.* 2003;241:615-8.
21. Kurtenbach A, Langrová H, Messias A, Zrenner E, Jägle H. A comparison of the performance of three visual evoked potential-based methods to estimate visual acuity. *Doc Ophthalmol.* 2013;126:45-56.
22. Bach M. The Freiburg Visual Acuity Test-variability unchanged by post-hoc re-analysis. *Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol.* 2007;245:965-71.
23. Terzi E, Bühren J, Wesemann W, Kohnen T. Frankfurt-Freiburg Contrast and Acuity Test System (FF-CATS). A new test to determine contrast sensitivity under variable ambient and glare luminance levels. *Ophthalmologie.* 2005;102:507-13. (In German)